

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

909

Земельная
книжка

Уршудул
1863

2004

ՄԷՆՏՐՈՒՆԵՐ

ՀԱՐՔԻԹ ԹԻՒՐԿԻԱԹ

Գ. Բ. ՏԱՄԻԹՅԱՆ

Printed in Turkey

1863

[ՅՈՒՆԻՍ՝ 25]

USLU 901

1688

Printed in Turkey

ՄԷՃՄՈՒԵՅՐ

ՀԱՐՔԻԵԹ ՎԷ ԹԻՒՐԿԻԱԿ

1863

ՅՈՒՆԻՍ 25

ՍՏԱՄԳՈԼ

79442

ԵԼԵՆԻ ՇՆՐՔԻԼԷՐ

**Ավուտան աթլատը
Գրգըն էտիւ բաթլատը :**

Վաքարաթ

**Տօնինի տօլամատը տօնինի տօլամատը տօնինի
վայ :**

**Ինճիսի պօյնունտա
սահաթիտա քօյնունտա տօնինի վայ :**

**Բաշատը բըրմալը
ուչկուրու սըրմալը տօնինի վայ :**

**Ալթունու չօբլեթտը
Նամուսու պօգլաթտը տօնինի վայ :**

(909-43.)

1209-87

Ենթոստինին փիւսկիւլիւ
օ եար պանա քիւսիւլիւ տօնինի վայ :

ԹԻՒՐՔԻՒ

Պալէնին արա եէրի
սըզլայօր եարէլէրի
Ճէննէթ քէօջըիւնէ պէնզէր
կէօրօիւնիւն օրթայ եէրի :

Վաքարաթ

Վայ վայ տէմէյէ կէլտիմ
քայմագ եէմէյէ կէլտիմ
մէրամըմ քայմագ տէյիլ
եարսէնի սարմայա կէլտիմ :

Պալէ գալէյէ ըլըդ վէրիբ
էլմաս գիւրէ նշան վէրիբ
դըզ օղլանը կէօրիւրսէ
սըրթէիւսթիւնէ եան կէլիբ :

Տէնիդ տալկասըզ օլմազ
կիւզէլ սէվտասըզ օլմազ
կիւզէլ եարի օլանըն
պաշը պէլասըզ օլմազ :

Երմուտ տալտա սալլանըր
սալլանտըգճա պալլանըր
պիւր օղլան վէզիբ օլսա
կինէ գըզա եալվարըր :

ԸԼԸՐՔԻՒ

Սէն պենի գուշ էթմէյօրսուն
սէվտիղիմ Ֆիրեատընը
պէն քուլոււնում կայրու արթըգ
վէր պէնիմ էզատըմը
աղլէմէքտէն պարի գուրթար
պու օրիլին նէշատընը :

Վաքարաթ

Պէն քուլոււնսամ

Սէն կիւճէնմիշին էֆէնտիմ
պէնտէ օլտում սանա էլ
պագ ֆիւզիւլիւնտէն զիւլֆիւնտէն
գալմատը զիրա էտէն :

Թ Ի Ի Բ Գ Ի Ի

Իւչ կիւզէլ օթուրմուչ սկամպիլ օնար
աշքու մուհապպէթի սէրիմի եաքար
բիշի սէվտիղինէ պէօլէ մի պաքար :

Նաքարաթ

Սէվտալը ճիւլվէլի եարիմ սիւտ պէյազ
հալիմէ րահմ էյլէ կերտանը պէյազ
աման թանթանաթը վար, ճանըմ մօստուուսար
վար
ա՛հ պիր պէշ եիւզլիւք բայիմէ ճէրիմէսի վար ,
սէն պէնի տէօյտիւն սեօյտիւն պունտա պէնիմ
սուչում նէ
ուքը իչտին բատէհի գըւտըն պաքաւա պէնիմ
պօ ոճում նէ :

Պիր համամ եալտըրտըմ սէքիզ քէօշէլի
ալթը մեուսեու իւստիւ քուուչուն տէօշէլի
իւչ պէշ կիւն տըր պեն պու աշկա տիւշէլի :

Իւսկիւտարտան իւչ մոմ ալտըմ եաքմայա
եաքըպ եաքըպ եար եիւզիւնէ պաքմայա
ալթուն իստէր աք կերտանա թաքմայա :

Թ Ի Ի Բ Գ Ի Ի

Նիլպէյին թարլասընտա քում քայնար
զէյպէք ահմէթ տօսթու իլէ չիֆթ օնար
տէրտինէ տիւշէնին եիւրէյի եանար :

Նաքարաթ

Սար կիթ վար կիթ օղլան սէնին վուրկու-
նունմու վար :
սէնին պէնտէն պաշկա պիր քօթէն մի վար :

Արիպէ յին թառլասընը հօլշիւէր
եար էլինտէն տօլու պատէ իշտիւէր
պու կիւնլէրաէ պէնի եարէ կէշտիւէր :

Թըզ Թըզ էօթէր քահլէճինին տիւպէ յի
Հօք Հօք օյնար օ կիւղէլին կէօպէ յի
սէնտէ քօճա եօղուտու քօթէ եօղուտու քիմտէն
քաղանտըն պու քէօփէօղու քէօթէ յի :

Տարաճըզ սօգագտա օ եար իլէ քալուշտում
օ պիր եանէ պէն պիր եանէ սալուշտում
քիւսիւլիւ իտիմ օ եար իլէ պարըշտում :

Տար սօգագտա պուլտում եարին իղինի
տիւման սանտըմ մալաքօֆուն թօղունու
քօթլայարաք հօրտիւմ իրի եիւղիւնիւ :

ՏԻՒՊԷՅԻՏ

Պէնի ճանտան օսանտըրաը
Ճէֆատան եար օսանմաղմը
Փէլէքլէր եանտը ահըմտան
միւրատը չէշմի եանմաղ մը :

Տէ յիլտիմ պէն սանա մայիլ
սէն էթտին աքլըմը զայիլ
պիղի ճեւլը էյլէյէն ճայիլ
աճապ հաքտան ութանմաղ մը :

Պիրեազըմ արշա տայանտը
աշըքըն քանը պօյանտը
ահըմտան տալլար ույանտը
քառա պահտըմ ույանմաղմը :

Պիղուլի տէրտէ սէտա տըր
հէր իշի հալքա ոսվայ տըր
վարըն սօրուն նէ սէվտա տըր
պու կէվտատան օսանմաղմը :

Շ.ԵՐՔԸ

Ի՛յ սապահ էսմէ նիկեարըմ՝ ույգուտա
սէվտիղիմ չէշմի ումարըմ ույգուտա
տէյմէ լութֆ իթ կիւլիւզարըմ ույգուտա ։

Նաքարաթ

Չիւն սէհերտիր նազլը եարիմ ույգուտա

Թարումար օլմուշ օլ զիւլֆիւ բիւր շիբէն
սերիիլիպ եաթմըշ աչըլմըշ բիւր ըհհէն
պիր կիւմիւշ տերեա սանըր չէշմիւնի կէօրէն ։

Մ էսթ էտիպ մէճլիստէ պատէ շէֆգիւէ
սէն տէ մանի օլմա շիմտի զէվգիմէ
է՛յ կէօնիւլ ահ իթմէ ալլահ էշգիւնէ ։

Շ.ԵՐՔԻ ԿԵՐՉՐԳ,ԵՐ

Գուհումուն կէօղէրի պէնգեր մերձանէ
զալըմ ալճը նասըլ գըլտըն պու ճանէ
պէօյլէ մուհապպէթ օլուր մու հէր ճանէ ։

Նաքարաթ

Մ արսըն ալճը պաշգա ավլար ավլասըն
թաղըլարըն տաղտան տաղա եօլլասըն ։

Իբի պիւլպիւլ պիր տերէտէ սու իշէր
տերթլի կիտեր տերթլիսինէ տերթ աշար
պունա եանըգ սէվտա տերլէր թէգ կէչէր

Չըգա չըգա պէն պու տաղը եօրուլտում
պէն Գուհումուն կէօղէրինէ վուրուլտու
կէնճ եաշըմա պիր կիւզէլէ գուլ օլտում ։

Շու տերէնին ագան սույու չաղէսին
եար պէնիմ չինն էօլմիւշ տէյու աղէսին
շիմտէն կերու գարէլէրին պաղլէսին :

ՇԱՐԻՐ

Պիւլպիւլլէր էյլէսին ֆէրեատ
կիւլսինն աղլէմէսին սատատ
քուսուրսուզ եարատմըլ ուստատ :

Նաբարաթ

Կիւլսինն աղլէմէսին սատատ :

Նլայըմ եանըմ սէնի
եատրկամա քուզըմ պէնի
աղլէմէ սէջլէյիմ նէննի :

ՍՐԳ ՆԻՍԻՅՆԻ

Պիր կէօրիւշտէ հէյ բերու եանտըմ սանա
ճանմըսըն ճէնանմըսըն պիլտիր պանա
եար նէտիր պու սէնտէքի նազ ու էտա :

Նաբարաթ

ճանմըսըն ճէնանմըսըն պիլտիր պանա :

Տերտէ օղրաթտըն կինէ ճանու թէնի
իշլէ պազըմ փէք պէյէնտիմ պէն սէնի
տօղրու սէջլէ իւզմէ ասլանըմ պէնի :

Շիմտի կէօնիւլ աշըզը տիվանէ տիր
շէմի ըուհին զէվգընէ փէրվանէ տիր
սէօհպէթիմիզ եար իլէ տիլտանէ տիր :

ՇՆՐՐԻ ՀԻՂԵՕՎԵՐ

Կէօրիւնձէ օլտում իւֆթատէ
վար մը միսլին շու ձիհանտէ
Պէօյլէ հիւսիւմ պէօյլէ ձիվէ :

Նաբարաթ :

Պուլունմաղ տէյմէ կիւղէլտէ :

Եաբտը ձիսմին աչքըն նարըն
ահու կիպի պաբըշլարըն
տիւպէր սէնին պու էթվարըն :

Տանէ տանէ հիւսիւֆլէրին
եայըմըշ տըր բեաքիւլլէրին
պու սէօյլէյիշ ըէվիշլէրին :

ՇՆՐՐԻ

Մ ՈՒ ՀԵՅԷՐ ՔԻՒՐՏԻԻ

Պիւտիր կիւղէլ կէօյնիւն պանա
պէն օլայըմ աշըգ սանա
շիւֆհէ իթմէ պէնտէն եանա :

Նաբարաթ

Կէօյնիւմ սէնտէ հէր պիր զեման
մազսուն հալիւմ իթմէ եաման :

Հալիւմ տէսէմ սուլթանըմ
թապիպ միսին տերմանըմ
աճ սէվտիլիւմ կէլ եանըմա :

Կէօրիւնիւյօր շու հալինտէն
աշըգ օլտուն պանա տիւնտէն
թէօյլէ հալին գօրգմա պէնտէն :

Պի վեֆալըդ եկեթէր օլտու
կեօզլէրիմ գան իլէ տօլտու
մադսուն կեօյնիւմ սէնի պուլտու :

ՇԱՐԻՔ ԵՒ ՊԵՊԵՆԻ

ԵՏ պու աշգլըդ նէ միւշիւլ քեար ըմըշ
շարէ նէ կէլտի եօլուճտա վար ըմըշ
պիվեֆա սեվմէր նէ փէք տիւշվար ըմըշ :

Նաքարաթ

Չարէ նէ կէլտի եօլուճտա վար ըմըշ

Տէրտի աշգլմ էօլսէմ եզՏար էյլէմէմ
աՏուգարի քէնտիմէ քեար էյլէմէմ
աշգլէմ աշգլմ ինքեար էյլէմէմ :

Վատը վասլ իթսէն փէք պէլ պաղլամս
աՏ իտուպ պէյՏուտէ սինէմ տաղլամամ
բազրէմ պէն ֆիրքաթ ինլէ աղլամամ :

Գրորոյսն ճեր պիր դափաար, հիւղիւտե հիւզ բարե օյսուն,
 Գարանսն ճիււկե տիճանը, նեֆիսի գարնընտա գալսուն.
 ՕԼ տիւլեր բերի թիֆօնուն, ատուչիր կըպիրի իսան,
 Կիւյա քի միւրա օյմուշ էքէն, զաննընճա քիւլլե շաիրան.
 Պեր աճայիւզ հիքմէթ իլէ, մեկեր քի կիրմիշ զեմինէ,
 Թօղաշոր կիճէ վէ կիւնտիւղ, սիւսամըշ խունի մերտանէ.
 Ջեղզէն տիր իամի աֆէթ, քիւլլե ալմմեր գալվինճէ,
 Նէ զեզապ տըր նէ քերամէթ, իլա պիր իճրա, հիքմէթճէ.
 Ճաճիլեր պին մանա վերուպ, եա էօքիւզաիւր եա տա մաճի,
 Կիւյա քի սարսընճա սերին, տէմիշլեր տիթրէթիր տէճրի.
 Տէլիպ զարմ պաղէն թաղեր, քիւսկիւրիւր հավայէ նարլեր,
 Պաղէն տեֆիւրիպ դայալեր, թօլտուրուր նիչէ տէտիլեր.
 Լճիքինէ միւնթաղըր ճիճան, զուլմունա մախըւզաթ էսեր,
 Գըլար պիր տազբգա իչրէ, բուչի զեմինի թաղիլը.
 Պին սեքեղ հիւզ էլի թօղուզ, եիկիրմի պիր մայիսինաէ,
 Ճէնուպտէն թօղու շիմալէ, սասթ իւշաէ լաճգա պէշտէ.
 Տիւքեղ սիւքիպ մէլուն սըրթըն, գուտուրուպ մերքէղի արգտէն,
 Սարսըթոր նիչէ երլերի, օլ պիչարէ Լըրըումաէ.
 Երբոր բուպի պէլէտի. իթաի հէտմ հէզարան պինա,
 Նիչէ ճանկեր պիւա էճէ, խըշմնա օլտուլար ֆէտա.
 Տիմէտի սաղիր ու քեպիր, շաշըրար քիւլլե քէսանը,
 Իլլէտի աճ ու զարէ տիւշ, զէնկինի տախի չօպարը.
 Սայմատը հիչ խաթըր կէճնիւլ, նէ կէնճ վէ նէտէ իխթիյար,
 Ճիւմիէսին բուլթայի զուլմոն, վաղ իտուպ իլլէտի պար.
 Գարմատը պաշարտա աղբւ, բերիշանըզ հէր քէօշէտէ,
 Չօճուզար չաղըրըր սնա, սնալար գալտըր տէճէթտէ.
 Պապար կվատար արարար, կվատար գանա պոյանմըշ,
 Նիչէ հիւզլերճէ իսանլեր, պինալեր ալթընտա գալմիշ.
 Նէ մէզար վար նէ մէզարճը, հէր քէս թաղլերէ տիւշմէքտէ,
 Կէնճլեր արայբլ կիթմէք սու, իխթիյարլար աճ էօլմէքտէ.
 Գալազ մէյտանընա դօլտու, նիչէ սեֆիլ պիչարէկեան,
 Ելլէմէք իշին պիր զէման, խայմէլեր թաճթընտա իսկեան.
 Չատըլար չըգարլար գըրա, դուրմաղէ թաղաթմ ներէտէ,
 Նէ թապ գարնըշ նէ ճէսարէթ, տուրամաղար ֆէրապազտէ.
 Ենալար պաշարը աղզ, գալմիշ մէմիլերտէն սիւտլեր,
 Չալըրար իւսթիւնէ եաթմըշ, աճըգտան իլլեր մասուլեր.
 Թաղէ զըզար պիր թարափտա, աճ ու զար ու ֆէրեատ իտեր.
 Կէօղ եաշարըր սէյլ սէյլ օլմուշ, եանալարտան ապբլ կիտեր.
 Քիմսէտէն քիմսէյէ օլ տեմ, օլամաղար ճէնտան իմոտա,
 Աճազ քէնտին գայրմաղէ, իտի մէճուր քիւլլե իպատ.
 Ինէքլեր պաղըրըպ, մաճ մաճ, գուղուլար չաղըրըպ մէ մէ,
 Թալուզար գըւզ գըւզ իտերէք, տէճէթիլէ գօշարտը տամ.
 Քիմ աճըմաղ պէօյլէ հալն. վարսէ քէնուտէ պիր եիւրէք,
 Հէմ, առեմ օլանա ֆարզ տըր, մաղոււմա մերճամէք իթմէք.

4

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623351

